

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การรายงานผลการดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการจัดการศึกษาเด็กปฐมวัยในระดับพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อรายงานผลการขับเคลื่อนการจัดทำข้อมูลสารสนเทศตามระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ 2) เพื่อรายงานผลการคัดเลือกและตัดเลือกรูปแบบ/แนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ด้านการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยและด้านการจัดประสบการณ์การศึกษาปฐมวัยในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ระดับจังหวัดนครสวรรค์ ปี 2563 3) เพื่อรายงานผลการสร้างการรับรู้ให้ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็ก ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ “เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ” และ 4) เพื่อรายงานผลการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษาระดับปฐมวัย ในจังหวัดนครสวรรค์ ปี 2563 ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ

ผลการดำเนินงาน พบว่า

กิจกรรมที่ 1 ผลการขับเคลื่อนการจัดทำข้อมูลสารสนเทศตามระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ

1) จังหวัดนครสวรรค์มีจำนวนหน่วยงานร่วมจัดการศึกษาปฐมวัย รวม 6 สังกัด จำนวนสถานศึกษา 877 แห่ง

2) จำนวนประชากรที่จะเข้าเรียน ชั้น ป.1 ปีการศึกษา 2560-2564 จังหวัดนครสวรรค์ มีแนวโน้มลดลง ซึ่งจะมีผลต่อจำนวนนักเรียนที่จะลดลงเช่นเดียวกัน

3) จำนวนนักเรียนระดับปฐมวัยปีการศึกษา 2563 มีจำนวนทั้งสิ้น 26,705 คน ครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำนวน 2,131 คน

4) จำนวนนักเรียน จำนวนผู้บริหาร จำนวนครู ในโรงเรียนที่เปิดการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1-3 มีนักเรียนปฐมวัยจำนวน 12,253 คน ผู้บริหาร จำนวน 417 คน และครูผู้สอนปฐมวัย จำนวน 756 คน

5) จำนวนข้อมูลจำนวนนักเรียน ครูผู้สอนปฐมวัย ในโรงเรียนเอกชนที่จัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัย มีนักเรียนปฐมวัย จำนวน 6,926 คน ครูผู้สอนปฐมวัย จำนวน 527 คน

6) จำนวนสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู นักเรียน ที่จัดการเรียนการสอนปฐมวัยปีการศึกษา 2563 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครสวรรค์ มีสถานศึกษาจำนวน 17 แห่ง ผู้บริหารจำนวน 30 คน ครูจำนวน 79 คน และนักเรียนจำนวน 1,856 คน

7) จำนวนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวนครูและบุคลากรและจำนวนนักเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 306 แห่ง ครูและบุคลากร จำนวน 755 คน และมีนักเรียนปฐมวัย จำนวน 5,388 คน

8) จำนวนผู้บริหารโรงเรียน จำนวนครูและบุคลากรและจำนวนนักเรียนปฐมวัยในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ มีผู้บริหารจำนวน 2 คน มีจำนวนครู/บุคลากรจำนวน 12 คน และมีนักเรียนปฐมวัย จำนวน 272 คน

กิจกรรมที่ 2 ผลการคัดเลือกและตัดสินรูปแบบ/แนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ด้านการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยและด้านการจัดประสบการณ์การศึกษาปฐมวัยในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ระดับจังหวัดนครสวรรค์ ปี 2563

ในการคัดเลือกและตัดสินรูปแบบ/แนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ด้านการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยและด้านการจัดประสบการณ์การศึกษาปฐมวัยในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ระดับจังหวัดนครสวรรค์ ปี 2563 ในวันอาทิตย์ที่ 9 สิงหาคม 2563 ซึ่งมีผู้ส่งผลงานจำนวนทั้งสิ้น 12 ผลงาน จาก 6 สังกัด ที่จัดการเรียนการสอนปฐมวัยในจังหวัดนครสวรรค์ ได้แก่ สพป. นครสวรรค์ เขต 1 สพป. นครสวรรค์ เขต 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์)

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์ ขอประกาศผลการคัดเลือกและตัดสินรูปแบบ/แนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ด้านการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยและด้านการจัดประสบการณ์การศึกษาปฐมวัย ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ระดับจังหวัดนครสวรรค์ ปี 2563 ซึ่งปรากฏผลดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย

ระดับคุณภาพยอดเยี่ยม

รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ นางสาววรินทร์ธรา ภัคอัมพาพันธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนศิริราษฎร์สามัคคี

2. ด้านการจัดประสบการณ์การศึกษาปฐมวัย

ระดับคุณภาพยอดเยี่ยม

รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ นางสาวสุธิดา เกษศรีรัมย์ ครู โรงเรียนลาซาลโชติรวินนครสวรรค์

รางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 1 ได้แก่ นางกาญจนา ภัทรวานนทน์ ครู โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

รางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 2 ได้แก่ นางสาวจิตรลดา สุขสละ ครู โรงเรียนอนุบาลตากาลี (ทหารอากาศบำรุง)

ระดับคุณภาพดีเลิศ

นางสุปราณี รอดพงษ์ ครู โรงเรียนศิริราชูราษฎร์สามัคคี

นางพิสมัย ไตรคุ้มตัน ครู โรงเรียนเทศบาลวัดพรหมจริยาवास

ระดับคุณภาพดี

นางสาวณภรณ์ แอ่นาฮืด ครู โรงเรียนเซนต์โยเซฟนครสวรรค์

นางสาวสุจิตรา จิรังกรณ์ ครู โรงเรียนอนุบาลโกรกพระ(ประชาชนูทิศ)

นางวรรณวิไล โมพา ครู ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลท่าตะโก

กิจกรรมที่ 3 ผลการสร้างการรับรู้ให้ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็ก ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ “เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ”

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์ กำหนดให้มีการสร้างการรับรู้ให้ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็ก ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ “เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ” ขึ้น ในวันเสาร์ที่ 15 สิงหาคม 2563 ผ่านอบรมผ่านระบบ Google meet มีผู้เข้ารับการอบรม 136 คน และผ่านการทดสอบหลังการอบรม จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 83.82

1) ผลการทำแบบทดสอบก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ “เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ” จำนวน 136 คน ผ่านการทดสอบหลังการอบรม จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 83.82 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน ซึ่งก่อนการอบรมมีคะแนนเฉลี่ย 12.34 คะแนน และหลังการอบรมมีคะแนนเฉลี่ย 17.94

2) คะแนนสอบก่อนและหลังการมีความสัมพันธ์กันและเมื่อผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ “เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ” แล้วมีคะแนนหลังการอบรมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ “เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ” มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.60) เพื่อพิจารณารายข้อค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก พบว่า การบรรยาย หรือการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.77) รองลงมา ได้แก่ การใช้เวลาครบถ้วนเหมาะสมตามที่กำหนด (ค่าเฉลี่ย 4.74) และสถานที่สะอาด และมีความเหมาะสม(ค่าเฉลี่ย 4.69)

**กิจกรรมที่ 4 ผลการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษาระดับปฐมวัย
ในจังหวัดนครสวรรค์ ปี 2563 ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ**

1. สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติที่ได้รับการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษาระดับปฐมวัย ในจังหวัดนครสวรรค์ ปี 2563 ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ดำเนินการนิเทศระหว่างวันที่ 23 กรกฎาคม- 13 สิงหาคม 2563 มีจำนวนทั้งสิ้น 14 แห่ง ดังนี้

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ได้แก่ โรงเรียนวัดท่าล้อ โรงเรียนศิริราษฎร์สามัคคี โรงเรียนวัดหนองหัวเรือ โรงเรียนนครสวรรค์ปัญญาคุณ

2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ได้แก่ โรงเรียนบ้านวังชุมพร โรงเรียนไทยรัฐวิทยา59 (วัดสังขวิจิตร)

3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ได้แก่ โรงเรียนวัดเทพสุทธาวาส โรงเรียนอนุบาลตากลี (ทหารอากาศบำรุง)

4) สำนักงานปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครสวรรค์ ได้แก่ โรงเรียนวัดช่องคีรีศรีสิทธิวราราม ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนเทศบาลวัดไทรใต้ โรงเรียนเทศบาลวัดศรีประชาสรรค์ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลลาดยาว

5) สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนครสวรรค์ ได้แก่ โรงเรียนเซนต์โยเซฟนครสวรรค์ โรงเรียนประชานุเคราะห์

2. สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยมีผลการประเมินตนเอง มาตรฐานด้านที่ 1 การบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย มีค่าเฉลี่ย 3 มาตรฐานด้านที่ 2 ครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแล และจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย มีค่าเฉลี่ย 3 และมาตรฐานด้านที่ 3 คุณภาพของเด็กปฐมวัย มีค่าเฉลี่ย 2.86

3. ข้อสังเกตในการดำเนินงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ได้รับการนิเทศ มีดังนี้

1) มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติเหมาะสมสำหรับสถานศึกษาที่จัดการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กปกติใช้ในการประเมินตนเองให้ได้ตามมาตรฐาน

2) สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยควรประเมินตนเองโดยดูจากคู่มือมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติเป็นหลัก

ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ

1) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์ ได้จัดทำข้อมูลพื้นฐานและสถิติการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับจังหวัดนครสวรรค์ ทุกหน่วยงานสามารถนำข้อมูลไปใช้เพื่อการบริหารจัดการของแต่ละหน่วยงานได้

2) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์ มีรูปแบบ/แนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ด้านการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยและด้านการจัดประสบการณ์การศึกษาปฐมวัย ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ระดับจังหวัดนครสวรรค์ ปี 2563 จำนวน 15 ผลงาน และสามารถนำไปขยายผลต่อยอดให้เกิดองค์ความรู้แก่สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยในจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

3) ผู้บริหารโรงเรียน ครูปฐมวัย ผู้ดูแลเด็ก และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัดและพัฒนาการในแต่ละช่วงวัย และนำความรู้ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) โรงเรียนกลุ่มเป้าหมายจำนวน 14 โรงเรียน ในจังหวัดนครสวรรค์ได้รับการนิเทศอย่างมีคุณภาพจากตัวแทน 4 กระทรวงหลัก ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงศึกษาธิการ

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ปัญหา อุปสรรค

1) การประสานงานกับหน่วยงานอื่นค่อนข้างใช้เวลานาน เนื่องจากต้องอาศัยความร่วมมือจากหัวหน้าส่วนราชการแต่ละส่วน

2) ในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศไม่มีแบบฟอร์มที่ชัดเจนทำให้การดำเนินการคาดเคลื่อนจากแผนที่กำหนดไว้

3) ไม่สามารถดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ทุกกิจกรรม เนื่องจากการกำหนดการใช้งบประมาณ

จุดเด่น

1) มีข้อมูลพื้นฐานและสถิติการศึกษาระดับปฐมวัยให้หน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการบริหารจัดการ

2) บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับแนวนโยบาย ทิศทางเป้าหมายการจัดการศึกษาปฐมวัยไปในทิศทางเดียวกัน

จุดควรพัฒนา

1) การประสานงานระดับนโยบายให้ผู้เกี่ยวข้องทุกกระทรวงทราบเพื่อเป็นรากฐานในการปฏิบัติระดับจังหวัด ทำให้การทำงานเกิดความไม่เข้าใจในภาคปฏิบัติ

2) การปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์ ยังกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการ และผู้ปฏิบัติงานในโครงการยังไม่ชัดเจน แน่นนอน จึงทำให้ไม่มีความชัดเจนในการปฏิบัติงานบางขั้นตอน การตัดสินใจในการทำงานลำบาก ทำให้เกิดการขัดแย้งกันบ้างในบางประเด็น แต่การปฏิบัติงานตามโครงการก็สามารถผ่านไปได้ด้วยดี

ข้อเสนอแนะการดำเนินงานระยะต่อไป

1) การศึกษาระดับจังหวัดเป็นการจัดการศึกษาที่มีความหลากหลายในการปฏิบัติทั้งภาครัฐและเอกชน และเป็นการจัดการศึกษาที่ตรงตามความต้องการของท้องถิ่น ศึกษาพิเศษของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดจึงควรมีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนและได้รับการพัฒนาเทคนิคในการพัฒนาส่งเสริมการบูรณาการการจัดการศึกษาที่ต่อเนื่องเชื่อมโยงของหน่วยงานจัดการศึกษาที่หลากหลายภายในจังหวัดให้ดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมาย

2) ควรกำหนดฐานข้อมูลที่ต้องการเพื่อจัดทำข้อมูลไปในทางเดียวกันทุกจังหวัด

3) ควรมีการจัดเวทีเพื่อเผยแพร่ผลงานของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในระดับประเทศต่อไป